

Motivatiebrief, LinkedIn-profiel: statushouder krijgt handvatten op weg naar werk

Ties Keyzer
Amsterdam

De eerste Syrische vluchtelingen betreden mondjesmaat de Nederlandse arbeidsmarkt. Een nieuwe aanpak moet fouten uit het verleden voorkomen.

Dat het niet makkelijk is om als vluchteling je weg te vinden in Nederland, beseft Fawad Adib maar al te goed. In het kantoor van uitzendbureau ManPower-Group vertelt Fawad hoe hij, uit Afghanistan gevlucht voor de taliban, vijftien jaar geleden aankwam in Nederland. De organisaties waar hij mee te maken kreeg, werkten langs elkaar heen. 'Ik heb vijfmaal een asielprocedure gestart. Elke keer kreeg ik opnieuw een tuberculose-test.'

Nadat zijn asielaanvraag was goedgekeurd en hij aan een master Internationale Betrekkingen wilde beginnen, kreeg hij nog een taal cursus Nederlands aangeboden. 'Terwijl Nederlands kunnen spreken een vereiste is om een studie te mogen starten', verzucht Fawad.

Slechte communicatie tussen betrokken organisaties, statushouders die eerst lang op een huis moeten wachten en dan pas de taal leren en op zoek kunnen naar werk: de integratie van Fawad en andere vluchtelingen moet beter, concludeerde de Wetenschappelijk Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) vorig jaar in een rapport. Van statushouders tussen 15 en 64 jaar oud heeft maar een op de drie betaald werk. Met als resultaat 'een verkwisting van menselijk kapitaal en onnodige belasting van de bijstand'.

De WRR pleitte voor een nieuwe benadering. Het idee is om van vluchtelingen zo vroeg mogelijk na aankomst vast te stellen welke opleiding en werkervaring zij hebben. Tegelijkertijd verkrijgen ze een huis en leren ze de taal. Deze parallelle aanpak moet ervoor zorgen dat statushouders eerder zelfredzaam zijn en hun steentje bij kunnen dragen aan de samenleving.

Het WRR-pleidooi heeft in mei geleid tot de oprichting van de Taskforce Werk en Integratie Vluchtelingen (TWIV), dat de coördinatie (tussen soms langs elkaar heen werkende organisa-

Een parallelle aanpak moet ervoor zorgen dat statushouders eerder zelfredzaam zijn

“

'Dat je hier zelf via internet bij bedrijven kunt solliciteren, dat was compleet nieuw voor me'

Saidu Dumbuya (midden) uit Sierra Leone. Rechts van hem zit Fawad Adib.

FOTO: ELMER VAN DER MAREL VOOR HET FD

ties, zoals de CNV, Vluchtelingenwerk Nederland en Divosa, moet verbeteren. Initiatieven om vluchtelingen te helpen zijn er genoeg. De door de SER opgerichte site Werkwijzer Vluchtelingen, informatiepunt voor werkgevers en organisaties die zich met vluchtelingenparticipatie bezig houden, telt alleen al vijf pagina's aan projecten.

Wat het moet opleveren? De taakverdeling is duidelijker: het COA is hoofverantwoordelijk voor de opvang, de gemeenten voor de integratie. Maar kwantificeerbare doelen, bijvoorbeeld de aantallen vluchtelingen die naar opleiding en werk moeten worden begeleid, zijn er niet. Niemand waagt zich desgevraagd aan concrete cijfers. De TWIV is een overleg- en agenderingsplatform, een beleidsmiddel, en heeft geen beleidsopdracht, benadrukt het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Integratie Lessen

69,9%

In 2014 zat 69,9% van de Somaliërs in de bijstand, gevolgd door Syriërs (62,2%) en Irakezen (57,8%).

25%

Na drie jaar heeft ruim 25% van de vluchtelingen in Nederland een betaalde baan, na tien jaar ligt dit rond de 50%.

BRON: CBS, JAARRAPPORT INTEGRATIE 2014

De winst is dat er nu een gevoel van urgentie is, zegt Jaco Dagevos, bijzonder hoogleraar integratie en migratie aan de Universiteit van Rotterdam en een van de co-auteurs van het WRR-rapport. Er bestaat specifiek beleid om statushouders aan het werk te krijgen. 'Anders dan tien, vijftien jaar geleden bundelen partijen op verschillende niveaus nu de krachten. De Taskforce is daar een uiting van.'

Fawad heeft na zijn studie internationale betrekkingen de weg naar de arbeidsmarkt met succes gevonden. Bij uitzendgroep Manpower, die samenwerkt met de Taskforce, is hij nu stagiair recruiter. Met collega Saidu Dumbuya, consultant social development die in dezelfde tijd als Fawad vanuit Sierra Leone naar Nederland kwam, helpt hij vluchtelingen die net in het land zijn aangekomen bij hun integratie. De meeste van hen komen uit

Syrië, maar ook Eritrea is goed voor een deel van de vluchtelingenstroom.

De cultuurverschillen zijn groot. Saidu vertelt hoe hij de wereld van onlinevacatures ontdekte. 'Dat je hier zelf via internet bij bedrijven kunt solliciteren, dat was compleet nieuw voor me.' Fawad probeert wantrouwen tegenover de hulporganisaties weg te nemen. 'Kan iemand na aankomst in Nederland lange tijd niets doen, dan werkt dat enorm demotiverend. Daarom is het zo belangrijk dat talent al in het AZC wordt ontdekt.'

Manpower helpt vluchtelingen in een vroeg stadium door hun

Kwantificeerbare doelen zijn er niet; niemand waagt zich desgevraagd aan concrete cijfers

de basisvaardigheden van het solliciteren bij te brengen. Het schrijven van een motivatiebrief, het opstellen van een cv en het aanmaken van een LinkedIn-profiel.

Zal het genoeg zijn? Driekwart jaar nadat het rapport van de WRR is verschenen, tempert Dagevos de verwachtingen rond de nieuwe aanpak. 'Dit heeft tijd nodig en wordt zeker geen puur succesverhaal.' Daar schuilt een gevaar in. Dat gemeenten steeds sterker inzetten op integratie en toetreding op de arbeidsmarkt, gaat volgens Dagevos in tegen het politieke klimaat. Toch zal het ingezette beleid worden doorgezet, denkt de hoogleraar, ongeacht de verkiezingsuitslag volgend jaar. Het ontbreken van een beleid leidt immers tot een nog zwaardere belasting van de bijstand. 'Bestuurders zien dit in en durven tegen de stroom in te roeien.'